

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Η ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Τά άρθρα αυτά, τά όποια θά σας δώσουν άσφαλώς μία ξεχωριστή άπόλαυσι και τά όποια θά σας πληροφωρήσουν εύρύτατα περί των ερωτικών πραγμάτων, που οι περισσότεροι τά άγνοείτε, άγράφησαν αποκλειστικά για τό «Μπουκέτο» από γνωστότατον Έλληνα επιστήμονα, κρητόμειον όπο τό ψευδώνυμον «Φειδοθήρη».

Στά άρθρα αυτά, τά ειδικώς για τόν λαόν γραμμένα, ξεγυιούνται και επεξηγούνται πολλά ερωτικά άπόρρητα και παράδοξα.

Ά μάτετε πόσο σπουδαίο ρόλο παίζει στην ερωτική άπόλαυσι ή επιδερμίς, ή άφή. Τι ρόλο παίζουν στον έρωτα τά μάτια, ή δρασις... Τι ρόλο παίζει ή μήτη, ώς όργανον της φερόσεως... Τι ρόλο παίζουν στον έρωτα τ' αυτιά, ή αίσθησι της ακοής δηλαδή, κλπ.

Έκλεικτικώς γραμμένα τά άρθρα αυτά, με πλήθος παραδειγματών και άνεκδότην, θά σας εισαγάγουν στό μεγάλο μυστήριον του έρωτος, θά σας τό διακατοήσουν, θά σας προσφέρουν μίαν πρώτης τάξεως άπόλαυσι.

Τά συνιστάμεν συνεισφέρει εις όλους και όλες, και στά δύο φύλα, με την βεβαιότητα ότι τούς προσφέρουμε ένα πρώτης τάξεως έντροφήμα.

Α'. (ΩΣ ΕΙΔΟΣ...ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ)

Και ποιός δέν έχει μιλήσει για τόν έρωτα ώς τά σήμερα—γι' αυτό τό μεγάλο μυστήριον, μετά τό θάνατον, άν μη μεγαλύτερο κι' άπ' αυτόν; Και όμως τό θέμα μένει—και θά μένη—άνεξήγητο. Ωστόσο μία μεγάλη διαχωριστική γραμμή μπορούμε πεια νά τη χαράξουμε ανάμεσα σ' αυτής ποχού μιλήσει—μπορούμε, μ' άλλα λόγια, να τούς διαίρεσουμε σε δύο μεγάλης κατηγορίες: 'Από τό ένα μέρος έχουμε τούς ποιητάς, τούς φιλοσόφους και τούς ψυχολόγους. Κι' από την άλλη τούς φυσιοδίφας, τούς φυσιολόγους και τούς βιολόγους. Οι πρώτοι μάς τά λένε πιο άμορφα, οι δεύτεροι πιο θετικά. 'Ο γαθάς είναι κατά θάθος ό βίος. 'Αλλά νά, οι πρώτοι παίζουν φλάουτο, οι δεύτεροι θοιροιστάς και καμιά φορά γ'αρτί-κάσα. Και όμως, ό αϊών μας γ'απτά τούς δεύτερους. Είνε πεζός; 'Οχι. 'Αλλά θέλει χειροπιαστά και ξεκαθαρισμένα πράγματα. 'Από μία ώραία ώδή στον έρωτα, προτιμά μία καλή ξεήγησι του πώς λειτουργεί' στον άνθρωπο και στά ζωά τό δυνατό αυτό ένστικτο. 'Ετσι τό θέμα, χωρίς νά παύση ν' άνήκη και στή δικαιοδοσία της ποιήσεως, της φιλοσοφίας και της ψυχολογίας, φαίνεται ότι, στον αϊώνα μας, είναι περισσότερο στά χείρα της επιστήμης.*

'Αλλά, για ν' άρχίσω από τίν... άρχή, τί είναι έρωσ; Μεγάλη φασαρία γίνεται γύρω από τόν όρισμό του. Και δικαίως. 'Ο όρισμός είναι τό ήμισυ—άν μη και περισσότερο—της γνώσεως ενός πράγματος. 'Ορισμοί του έρωτος ύπαρχουν χιλιάδες. Οι περισσότεροι όμως δείχνουν άπλώς τί ύσολόγο είναι νά πλησιάσει κανείς σαστά αυτό τό θέμα. Ποιάς δέν θυμάται τούς όρισμούς του Βίκτωρος Ουγκώ; 'Ερωσ είναι ό άσπασμός των άγγελων πρós τά άστρα—ή τον άλλο: «'Ερωσ είναι ή περιστολή του παντός εις έν δν και ή διαστολή ενός όντος μέχρι του σόμπαντος!» Άραία, κτημητά λόγια. 'Αλλά λόγια. Τι θά πη άσπασμός των άγγελων πρós τα άστρα; Οι άγγελοι είναι ύποθετικά πλάσματα της θρησκευτικής παραδόσεως: τά άστρα ούράνια σώματα, που κανείς δέν μπορεί νά τα σιλήσει—πολύ λιγώτερο οι άγγελοι; Θάκαιγαν στή στιγμή τά φτερά τους. Και ή περιστολή του παντός εις έν δν; Αυτό κάτι λέει: Περιγράφει την κατάσταση του έρωστουμένου, που άλλο δέν θέλπει παντού, παρά την αγαπημένη του. 'Αλλά δέν είναι όρισμός του έρωτος; 'Η σημερινή έρευνα για τόν έρωτα, άπόφ θεοκόνιας και άπέριμπε δλους τούς όρισμούς, φαίνεται ότι ξεκινάει από τρεις όρισμούς, που είναι κατά θάθος ένας: 'Από τόν όρισμό του Μάρκου Αούρηλου, του Σπινώζα και του Σαμφόρ. Θά επιθυμούσα πολύ νά μεταφέρω έδω τόν πρότυπον όρισμό του μεγάλου Ρωμαίου αυτόκράτορος και σοφού, που έρρισκεται στό περίφημον έργο του «τά εις εαυτόν». 'Αλλά δυστυχώς, είναι τόσοσ άώμος και άπέριφραστος και τόσο φθάνει στή γύμνια και την καταφρόνησι του πράγματος, ώστε θα κανε νά κοκκινίση κι' ό πιο ξετοπίστος. Είνε μιά επιγραμματική περιγραφή της φυσιολογικής πράξεως, καμωμένη με σατυρική και σαρκαστική διάθεσι. 'Ο Σπινώζα, που είχε ύπ' όψει του αυτό τόν όρισμό, τόν μετέφερε σ' άθρωπινώτεση διατύπωση: 'Ο έρωσ, μάς λέει, είναι κάτι γαργάλημα, συντρεχουσις ιδέας έξωτερικού αίτιου. Οι άμόητοι στην πυκνή

γλώσσα του φιλοσόφου αυτού, θά μπουν άμέσως στο νόημα του, μάλις διαβάσουν παρακάτω τόν όρισμό του Σαμφόρ, που είναι παράφρασις επιτυχημένη του όρισμού του Σπινώζα: «'Ερωσ, μάς λέει ο Σαμφόρ, είναι ή έπαφή δύο επιδερμίδων και ή άνταλλαγή δύο καπριτίσων (ή, άν προτιμάτε, δύο φαντασιοπληξιών). 'Ετσι έρωσις, άμέσως, δέν θεμελιώδη, θασικά στοιχεία: Τό πρώτο και ούσιωδέστερο είναι σωματικό—ή έπαφή των επιδερμίδων, τό γαργάλημα, που μάς λέει ό Σπινώζα και τό δεύτερο είναι ψυχικό, ή άνταλλαγή δύο καπριτίσων, δύο φαντασιώσεων—ή συντρύμη που δίνει σ' αυτή την έπαφή των επιδερμίδων ή φαντασία.

'Αφού, λοιπόν, τό θασικό και κύριο στοιχείο του έρωτος θρίσκεται στην έπαφή, θγαίνει καθαρά ότι τόν πρώτο ρόλο σ' αυτόν παίζει τό δέρμα. Και όταν ό έρωστουμένος, επάνω στην άκμή του πάθους του, σας λέει:

—'Την αγαπώ, την έχω στο πεσί μου, αυτή τη γυναίκα!... Δέ λέει, ό άνθρωπος, καμιά ύπερβολή, ούτε μεταγερίζεται εικόνα μεταφορική: 'Εκφράζει τό πάθος του καθ όλους τούς κανόνιας της συγχρόνου επιστήμης, που μάς λέει ότι ό έρωσ είναι κυρίως ύπόθεσις του δέρματος. Και πώς μπορούσε, σας λένε οι φυσιολόγοι, νά συμβαίνει διαφορετικά, όταν τό δέρμα είναι τό πιο ζωντανό μέρος του σώματος μας; Μά σειρά περιματών κέχει άποδειχθή, ότι τό δέρμα είναι τό μόνο μέρος του σώματος, που και άν άκόμη άποσπασθή από τό σώμα, δέν πεθαίνει, όπως οιοδήποτε άλλο μέρος, αλλά εξακολουθεί νά ζή για κάμποσο καιρό. Κι' όταν άκόμη πεθαίνει ό άνθρωπος, τό δέρμα του εξακολουθεί νά ζή: 'Απόβειξις, ότι, όπως έχει επιστημονικώς εξακριβωθή, τά νύγια και τά μαλλιά των πεθαμμένων εξακολουθούν νά μεγαλώνουν, πολλές ήμέρες μετά τό θάνατο. 'Επειτα τό δέρμα είναι αυτό που μάς φέρνει κυρίως σ' επικοινωνία με τόν έξωτερικό κόσμο. Και διά μέσου αυτού και της εξαιρετικής του ευαισθησίας δεχόμεθα τίς διάφορες έντυπώσε; από τό περιβάλλον. 'Η πιο δυνατή αίσθησι: των πλάσμάτων είναι ή άφή. 'Αλλο ν' άκούσης, άλλο νά ιδής κι' άλλο νά πιάσης. Άλλα τά λάθη των άλλων, μισησεων έρχεται νά τά διαλύση, διατητική ήπέρτατος, ή άφή. 'Ακόμει νά τριζή ένα ύφασμα: τού θέλουμε με μία γυαλάδα και σταματούμε στην έντύπωσι, ότι πρόκειται περί μεταξωτού. 'Αλλά τό πιάνομε τέλος' και μόνον τότε μπορούμε ν' άποσπασθ' ύμε όριστικώς: Και πόσες φορές δέν ανατρέπονται σούριζις ή έντυπώσε; των άλλων δύο αίσθησεων! 'Εξαφνα έξαμ' έξίσουμ', με την άφή, ότι πρόκειται περί ύφασματος σαμ' θλακρού. 'Και είναι ή άφή ή πιο δυνατή μας αίσθησις γιατί; Είνε, κατά τούς φυσιολόγους και βιολόγους, ή άρχαιότερη αίσθησις. Τά πρώτα άτελέστατα πλάσματα, που εύροθησαν, τυφλά και κουφά, επάνω στον πλανήτη μας, δέν είχαν άλλην αίσθησι από την άφή. Τό δέρμα τους ήτανε τά μάτια τους και τ' αυτιά τους. Μ' αυτό θέλεπαν και μ' αυτό άκούσαν. 'Η έρωσις και ή άκοή, που δέν είναι παρά μορφαί της άφής, διεμόρφωσαν σιγά σιγά τά όργανά τους, τά μάτια και τ' αυτιά, σύμφωνα με τό γνωστό άξίωμα της φυσιολογίας, ότι ή χρήσις πλάττει τό όργανο. Είπα, ότι ή άκοή και ή δρασις είναι μορφαί της άφής. 'Η άκοή άλλο δέν είναι πράγματι, παρά ένα είδος άφής πρós τό δουνομενον αντικείμενον—μία καμπατίνα που κυπα—διά μέσου των ήχητικών κυμάτων που πηλτουν τό άκουστικό μας τύμπανο. Τά ίδια και ή δρασις. Μά τά μάτια έραπτόμεθα των όντικειμένων διά μέσου του φωτός. 'Όταν θέλουμε κάτι δέν τό πιάνομε θέθαία: άλλα είναι σαν νά τό πιάνομε; 'Όλες ή έντυπώσε;ι, πουχει ή δρασις μας άπό τό αντικείμενο ανάγονται στην άφή.

*'Ετσι θά συμφιλώσω έδω και τό ελληνικό λαϊκό τραγούδι για την αγά

